

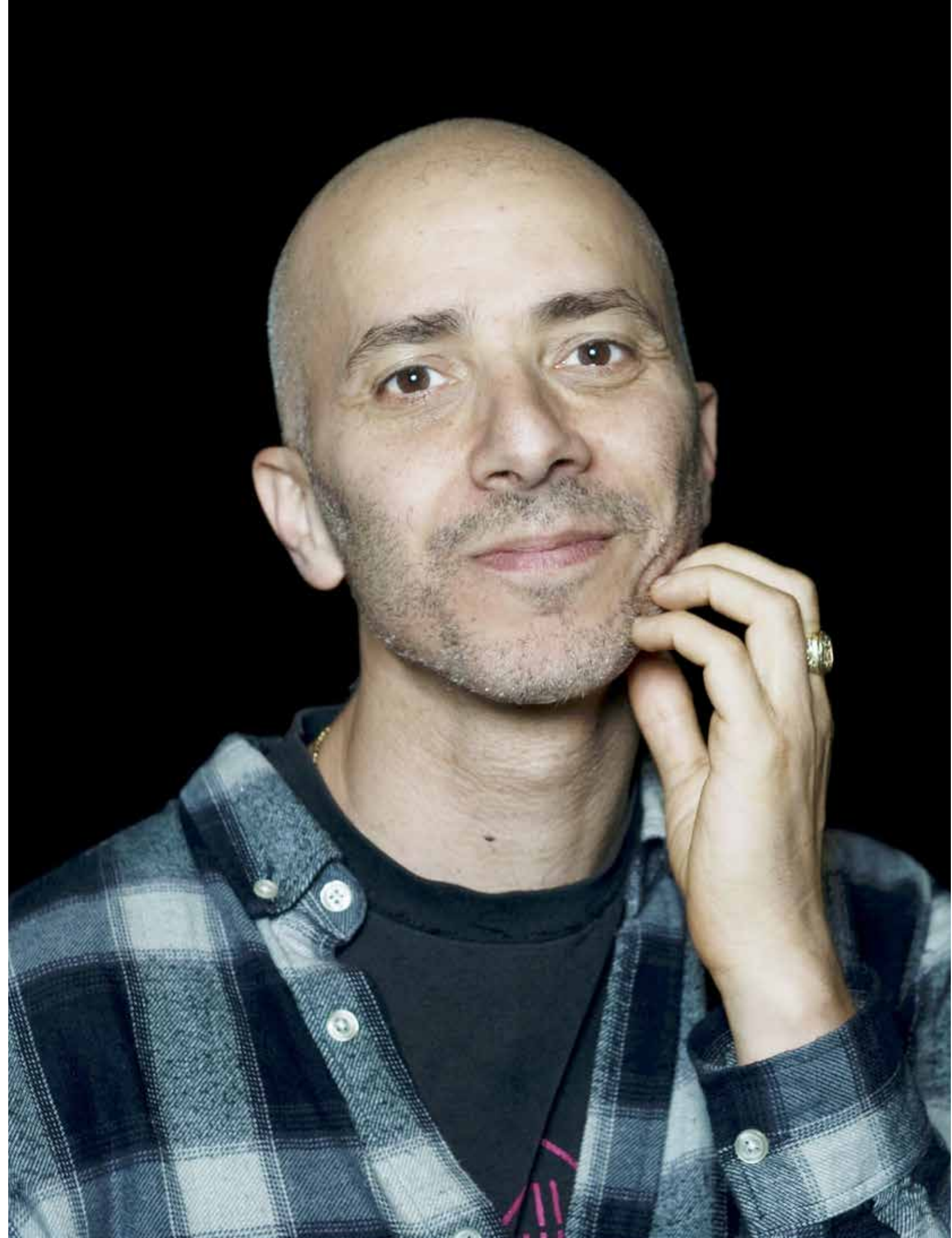
Regisseur **Guy Weizman**
over ***Brave New World 2.0***

Wanneer is iets echt?

Brave New World 2.0 is de nieuwste regie van Guy Weizman. Na de alom bejubelde voorstellingen *Carrousel* en *Salam* (voor deze laatste won

hij vorig jaar de Regieprijs) belooft ook deze voorstelling, met 23 acteurs, dansers en musici, weer een spraakmakend en zinnenprikkelend spektakel te worden. ►

FOTO: REYER BOXEM | TEKST: YVON VAN APELDOORN

► In het boek *Brave New World*, verschenen in 1932, schetst Aldous Huxley niet bepaald een rooskleurig beeld van de toekomst. Hoe is dat in *Brave New World 2.0*?

“In elk geval een stuk genuanceerder. De roman van Huxley is Science Fiction, speelt zich af in de verre toekomst. Onze voorstelling, naar het fantastische script van Rik van de Bos (die ook de teksten schreef voor *Mijn Ede*, *Mijn Tweede* en *Mijn Vrede*, gespeeld door Marcel Hensema, red.) gaat in feite over vandaag en morgen. Inmiddels zitten we midden in de digitale revolutie en is er een hele set van vragen bijgekomen. Zoals: wat betekent de technologische vooruitgang voor het mens-zijn? Naarmate we meer technologie aan ons leven toevoegen, steeds meer cyborgs worden, in hoeverre gaat dat ons veranderen? Alleen biologisch? Of verandert ook onze ziel? Op een bepaald moment vraagt een van de personages in het stuk zich af: “Intelligentie is het vermogen om problemen op te lossen, bewustzijn is het vermogen om te voelen. Zijn wij intelligentie of bewustzijn?”

Dat soort vragen staan centraal in de voorstelling. Wat maakt een mens eigenlijk een mens? Is de imitatie van een mens minder menselijk? En waarom? Kan ik verliefd worden op een robot? En als een robot geprogrammeerd is om verliefd te zijn op mij, is dat dan echte liefde? Wanneer is iets echt? Wat is echt?”

Aan de ene kant van het spectrum heb je de tech-optimisten, die geloven dat technologie de wereld gaat redden, aan de andere kant staan de sceptici, die denken dat technologie de wereld gaat vernietigen. Waar sta jij?

“Ergens in het midden. Als technologie de honger uit de wereld kan helpen en het klimaat kan redden en oorlogen kan stoppen...dat is toch een prachtig scenario voor de toekomst? Maar we moeten wel zorgen dat de ontwikkelingen de juiste richting op gaan. Als alle macht komt te liggen bij de mensen die het geld en de intelligentie hebben om de technologie te beïnvloeden en te sturen, dan hebben we een probleem. Wat betekent het in de wereld als ik meer macht heb dan jij doordat ik meer toegang tot technologie heb dan jij? Wat doet het met onze verhouding?

De transhumanisten stellen dat het onze morele plicht is om de mens te verbeteren, en dat de grenzen van de natuur daarbij gerust opgerekt mogen worden. De bioconservatieven aan de andere kant, zien hier gevaar in. En voorspellen een tweedeling: als we met technologie ons lichaam en onze geest kunnen verbeteren, wat gebeurt er dan met de mensen die zich niet kunnen of willen laten *upgraden*? Het zal de kloof tussen de *haves* en *have-nots* verder vergroten.

In de voorstelling verbeelden we deze twee werelden door middel van een *white zone* en een *red zone*. De *white zone* is de door technologische vooruitgang ‘verlichte’ samenleving, waar ruimte is voor mensen om na te denken over hun leven en toekomst. De mensen in de *red zone* leven veel meer van dag tot dag en zijn voornamelijk aan het vechten tegen onrecht en kafkaïaanse situaties.”

“Het idee dat mijn smartphone een *spying device* kan zijn, is best griezelig.”

Ethiek en wetgeving hobbelen altijd achter de technologische ontwikkelingen aan. Net als het besef van de consequenties. Nieuwe dingen worden uitgevonden en we omarmen ze massaal, we gingen tien jaar geleden allemaal op Facebook en pas nu denken we: maar...onze privacy dan?

“Het is ook best eng. Het idee dat mijn smartphone een *spying device* kan zijn, is best griezelig. Maar we zijn er zelf bij, hè. Ik kan er ook voor kiezen om mijn telefoon niet in mijn slaapkamer te leggen.

We moeten niet doen alsof de technologie ons ineens zomaar overkomt. We doen het zelf. Alle ontwikkelingen komen altijd voort uit een behoefte. Er is een noodzaak, we willen iets veranderen. Alles beperken en proberen tegen te houden is geen oplossing. Ik ben heel erg voor *open source*. De bedenker van de bitcoin is een technologiekunstenaar. Een visionair. Hij bedacht de bitcoin vanuit behoefte aan een veilig en betrouwbaar digitaal betaalmiddel, onafhankelijk van menselijke autoriteiten. En ja, nu is die bitcoin er dus en moeten we er iets mee.”

Na *Carrousel* en *Salam* wordt dit de derde voorstelling van NITE, het collectief van het Noord Nederlands Toneel, Club Guy & Roni, Asko|Schönberg en Slagwerk Den Haag.

“NITE is meer dan een collectief, het is een beweging. We maken interdisciplinair theater waarbij tekst, dans en muziek een geheel vormen. Ik kwam er lang geleden al achter dat ik niet genoeg had aan één discipline om de fluïde wereld om mij heen te duiden. Ik liep tegen de grenzen van de dans aan; het frustreerde me dat ik er niet alles mee kon vertellen.

NITE staat overigens niet alleen voor de interdisciplinaire vorm, maar heeft ook een duidelijke inhoudelijke missie. Onze voorstellingen gaan altijd over actuele thema's, over ontwikkelingen in de maatschappij, over de grote vragen van het leven. Om mensen aan het denken te zetten en het debat aan te zwengelen. *Carrousel* ging over leedvermaak, over waarom we zo graag kijken naar het lijden van anderen. In *Salam* hebben we geprobeerd de conflicten tussen de westerse en de islamitische wereld terug te brengen tot menselijke proporties. *Brave New World 2.0* gaat over de *shift* die gaande is, onder invloed van technologie. We zijn aan

“In Groningen is iets bijzonders aan de hand, althans in het theater.”

DE VOLKSKRANT

het veranderen. We moeten een nieuw perspectief zoeken, als mensheid. Als er geen god is, wat is er wel? We moeten proberen de wereld om ons heen te duiden en uit te vinden hoe we ons ertoe moeten verhouden. We moeten onszelf opnieuw definiëren.”

(...)

“Het klinkt misschien gek, maar ik denk dat NITE alleen in Groningen kan bestaan, dat onze vorm van theatermaken alleen hier kan.”

Echt? Waarom?

“Het heeft te maken met het culturele klimaat van het Noorden, de korte lijnen, het eigenzinnige. Groningen is altijd eigenwijs geweest, op het gebied van toneel en dans en muziek. Er kan meer, het is er ruiger dan in de Randstad.

Ik heb op heel veel plekken gewoond, in Berlijn, Barcelona, Amsterdam, maar vanaf de eerste zomer dat ik hier in Groningen was wist ik: hier kan ik doen wat ik echt wil. Het is hier echter, er ligt een laag van eerlijkheid overheen. Het is makkelijker om je eigen profiel en eigen identiteit te vinden. En het is lekker ver weg van alles. Ik hoef niet iedere avond bij een andere première te kijken; dat verwacht niemand van me. Ik kan hier mijn aandacht totaal richten op wat ik aan het maken ben. In *splendid isolation*.” ✖

NITE / GUY WEIZMAN

Brave New World 2.0

Na de stortvloed aan enthousiaste publieksreacties, alle lovende recensies voor *Carrousel* en *Salam*, én het winnen van de Regieprijs 2018, is het voor veel theaterliefhebbers natuurlijk uitkijken naar de volgende regie van Guy Weizman. Zowel qua vorm als inhoud zijn Weizmans voorstellingen urgent, vermakelijk en inspirerend. In *Brave New World 2.0* pakt hij uit met maar liefst 23 acteurs, dansers en musici.

In zijn nieuwe voorstelling onderzoekt Weizman de toekomst van de mens. De verdeelde maatschappij die Aldous Huxley in 1932 in zijn roman *Brave New World* schetste was bedoeld als schrikbeeld, maar doet voor de lezer van nu herkenbaar aan. *Artificial intelligence*, robots en hyperintelligente algoritmes scheppen kansen maar dwingen ook tot de vraag: wordt de wereld door technologische ontwikkelingen een betere plek, of vergroten deze ontwikkelingen voornamelijk de al bestaande ongelijkheid tussen de *haves* en de *have-nots*? Met Huxley's klassieker, maar ook het werk van Naomi Klein, Thomas Piketty en Yuval Harari als inspiratie, herdefiniëren regisseur Guy Weizman en schrijver Rik van den Bos *Brave New World* tot een overrompelende, in your face en actuele *Brave New World 2.0*.

OPENBARE REPETITIE

maandag 11 februari, 20.15 uur

TRY-OUT

donderdag 7 en vrijdag 8 maart, 20.15 uur

PREMIÈRE

zaterdag 9 maart, 20.15 uur

donderdag 21 t/m zaterdag 23 maart, 20.15 uur
donderdag 16 t/m zaterdag 18 mei, 20.15 uur
Stadsschouwburg